

Zaostřeno na desátky

Příběh pro děti berte prosím jako úvod ke kázání:

Děti máte rádi matematiku? Počítání? Znáte čísla? Ano? Tak si vás trochu vyzkouším.

Do desíti umíte počítat asi všichni, z toho vás zkoušet nebudu, ale co takové sčítání, odčítání?

Schválně kdo mi řekne, kolik je $10 + 2$ (12). Dobře a co takhle $7+3$? (10) No a $16 - 9$? (7)

Zvládáte super, je to jednoduchý. Přeci když po dvoře pobíhá 10 slepic a z kurníku vylezou ještě 2, tak těch slepic je na dvoře? 12, kdybyste neuměli sčítat, tak by vám stačilo umět počítat do dvanácti.

Když přijde liška a 5 slepic nám ukradne, tak vám zase stačí umět počítat jen do 7. A děcka, co je víc 12 slepic nebo 7? Jistě 12. No a co dělají slepice? Snáší vajíčka. A jsme u násobení? Umíte? Když vám každá z těch 12 slepic snese 2 vajíčka, kolik budete mít vajíček? 24. Při sedmi slepičkách bude 14 vajíček. Takže děti, čím více mám slepic, tím více mám vajíček.

Děti a kdo by nechtěl mít hodně vajíček, přece když budu mít hodně vajíček, budu je moci prodat na tržišti za koruny, no a čím více mám vajíček, tím více budu mít korun, za které si koupím lepší, krásnější a novější věci, a budu hoodně dobře. Tak děti ještě jednou si to shrneme...více slepic znamená?...více vajíček?...a to znamená?...více korun?...no a když mám hodně korun, tak?...si můžu koupit hodně věcí? Co byste třeba chtěli?

Děti všimli jste si, že teď už jsme nepočítali? Pouze jsme si ukázali, jak přemýšlí člověk, když si třeba chce něco kopit. A to už není pouze matematika, ale hlavně ekonomie. Ekonomie je věda, kde se také počítá, ale hlavně se zkoumá to, jak člověk přemýšlí, když se chce mít hoodně dobře. Mám tady celou knížku o ekonomii, je tlustá jako Bible a jsou v ní také samá moudra a příklady, které říkají co všechno dělat, abych se měl co nejlépe.

Děti znáte nějakého ekonoma? Ne? A co třeba mamka, nebo tatka? Tak třeba, už vám někdy táta řekl: „XXXXXXXX ty chceš tuhle hračku? No já nevím, ta stojí moc peněz.“ Nebo někde od televize zaslechnete tatínka: „To je hrozný, jak se v tom našem státě krade, pak nejsou peníze na potřebné věci.“ Nebo přijde maminka a říká: „Už zase jsi nechala téct vodu“ nebo táta tiše slídí po domě a vypíná světla a přitom brumlá něco jako: „Už zase nezhasli, copak je elektřina zadarmo?“ A víte proč?

Já vám to řeknu, četl jsem to v téhle knize. Protože po nás dospělých pořád někdo chce nějaké koruny – peníze. No, a když má někdo málo korun (stejně jako když jste prodali jen málo vajíček), tak si toho moc nekoupí, musí se uskromnit a šetřit. Naopak když mám hodně korun (kdybychom prodali hodně vajíček) můžeme dělat spoustu zajímavých věcí.

Děti s čím musíte doma šetřit? Už jsme tady měli vodu, elektřinu, (co dál?) plyn, dřevo, uhlí, benzín ...nojo, ale šetření to není ono, to pak chodíme doma skoro po tmě a je nám třeba i zima. Děti, já taky šetřím, třeba se snažím naučit ženu úspornou jízdu, aby naše auto nemělo tak velkou spotřebu benzínu. Nebo šetřím vodou tak, že se skoro nekoupu. Je zajímavé, že ani jeden druh šetření se mé ženě nelíbí. Šetření nikoho nebaví, ale když těch korun je tak málo a každý je po nás chce.

Když říkám každý, myslíte děti, že i pán Bůh po nás chce koruny? Desátky. Dary. Ano, dokonce i náš Pán po nás chce koruny. Děti a co myslíte, co s těma korunama pán Bůh dělá? Na co je potřebuje?

Staví sbory, rozdává knížky, rozdává jídlo, stará se o děti, o seniory, o chudé, organizuje různé akce, třeba dětské tábory, podporuje lidi, kteří mluví o Bohu, máme ve sboru teplo, ...

Děti, ale když dáme koruny Bohu, už nám třeba někdy nezbyde na ty věci, které jsme si chtěli koupit. To je ale situace. Ale na druhou stranu, když dáte vy, nebo vaši rodiče koruny Bohu, tak on si je nenechá pro sebe, nekoupí si nejnovější hračku jen pro sebe, On bude dělat všechny ty věci, o kterých jsme mluvili před chvílkou.

Děti a poslední věc. Myslíte, že má Bůh radost, když mu dáme koruny? Ano, protože může pomoci mnoha lidem (to jsou ty věci, co jsme říkali). Myslíte, že má Bůh radost, když mu místo korun dáme sami sebe, když mu sloužíme? Ano, protože může pomoci mnoha lidem (ochotní lidé jsou potřeba k těm věcem, co jsme říkali). A děti, myslíte, že je Bůh smutný, když mu nedáme koruny ani sami sebe? Ano, protože nemůže pomoci žádným lidem. Takže poučení na závěr: Bůh je velmi špatný....(pomlka)..... ekonom, protože nechce nic pro sebe, chce jen pomáhat mnoha lidem a má velikou radost, když mu v tom, buď korunama, svojí službou nebo nejlépe obojím pomáháte.

Kázání:

Zaostřeno na desátky

Jako minule, i dnes jsem si příběhem pro děti připravil půdu, naladil vaše myšlenky určitým směrem. Určitě jsme poznali, že dnes se bude mluvit o penězích, konkrétně o desátkách.

Nevím, nikdy jsem na toto téma kázání neslyšel. Možná proto, že v naší (i církevní) společnosti se o naší víře, našem náhledu na sex a našich penězích moc nemluví. Vzpomeňte si, kdy jste se s někým zde přítomných rozebírali jeho odlišný způsob víry, jeho odlišný názor na vnímání sexuality, či jeho odlišný názor na desátky. Možná se o tématu desátek také nemluvalo, protože je to přeci jasné, není se o čem bavit. Bůh řekl to a to, výklad byl takový - správný, a netřeba ho měnit! Většinou věci, které nám jsou zcela jasné, tak o nich nepřemýšlíme a nikdy jsme o nich ani moc nepřemýšleli a v případě, že někdo, nějaký jedinec takovou pravdu začne zpochybňovat a bořit má většinová skupina tendenci ke dvěma reakcím: malomyslnost (celý život jsem tomu věřil..a ono to tak není) nebo represe daného jedince. To je ale velká chyba, bylo totiž mnoho pravd, jejichž bezmyšlenkovitě následování přineslo mnohá utrpení, přitom se stačilo pouze zamyslet.

Desátky a jejich dodržování jsou jednou z výkladních skříní adventistů, avšak i tato výkladní skříně postupně ztrácí na svém významu a postupně šedne. Jinými slovy: „Někteří členové neplatí pravidelné desátky“ No to je hrozné, jak je to možné? Možná je to ale právě ta skupina malomyslných, která náhle zjistila, že celý život šla za pravdou, jejíž podstatu vlastně nepoznala. A vysvětlí této skupině podstatu desátek někdo z té druhé, pravidelně platící, chcete-li z ortodoxní skupiny? Myslím si, že nevysvětlí, a to proto, že to tato ortodoxní skupina také neví. Co teď? Diskuze obou skupiny? Určitě ne, to by nedopadlo dobře a každý by se jen utvrdil v tom svém. Nám jde ale o jednotu, a pro některé bohužel, jednota se mnohdy skrývá v kompromisu. Jaký je kompromis? Přemýšlejte se mnou, ale při tomto přemýšlení neuzavírejte svoji mysl, buďte přístupní novým informacím, jinak se pro vás následujících čas stane zcela ztraceným.

V následující úvaze se tedy budu snažit oběma skupinám (malomyslní, ortodoxní) ukázat, co je podstatou a smyslem desátek. Téma je velmi obšírné a složité, na dlouhé hodiny úvah, a proto si nedělám ambice zahrnout všechny aspekty tématu, proto se omlouvám, pokud, např. vaše otázka,

kteřou si v duchu kladete, nebude zodpovězena. Což ale neznamena, že se o ni nemůžeme podělit a později také probrat.

Když se začíná mluvit o desátcích ve starém zákoně, téměř vždy se začíná u Abrama. Je to skutečně první výskyt slova desátek. Mnohdy se ale právě z příkladu Abrama (dosud ne Abrahama) odvozuje nám dnes známý, a praktikovaný systém dávání desátků.

Desátek jako prostředek chvály a pokory

Gn 14: 11 Velká bitva. Abram nebojoval, šel zachránit svého bratra.

Všechno jmění přinesl zpět a též svého bratra a jeho jmění. Na cestě zpět mu vstříc vyšel král sodomský a král šálemský Malkisedek – přinesl chléb a víno a požehnal Abramovi, vzdal chvály Bohu Nejvyššímu.

Gn 14:20 „Tedy mu dal Abram desátek ze všeho“ Nikoli však ze všeho co sám vlastnil, ale ze všeho, co přinesl zpět (16 verš), tedy z toho, co bylo navraceno. Z veršů 21 – 22 se dá dovodit, že Abram dal desátek z majetku krále Sodomského a zřejmě i z majetku bratra Lota. Abram dále přísahá, „já jsem si nic nevzal a nic nepožaduji“.

Abram nedal ze svého majetku, ale chválil Boha, vždyť šel do války, nic se mu nestalo a povedlo se mu zpět přivést všechno ukradený majetek i odvlčený lid. Bůh nad ním držel ochrannou ruku a žehnal mu, přesto, že o to Abram neprosil. Vždyť čteme, že jakmile se to dozvěděl, sebral své chlapy a vyjel do boje. Bůh vlastně chránil i jeho majetek, vždyť kdo ho hlídal, když byl na válečném tažení? I dnes známe případy, kdy chcete někomu pomoci, je to lest, aby vás mohli okrást (příklady: defekt pneu nebo motoru; falešný odečítač vody, elektřiny apod; záminka – dát napít vodu).

Můžeme se domnívat, že v době Abrama bylo zvykem dávat desátky z vděčnosti. Rozhodně to ale nebylo požadavkem, vždyť Malkisedek sám jde naproti Abramovi, aby mu podal chléb a víno, nic za to nepožaduje. Abram, dalo by se říci, za krále Sodomského a Lota, vyjadřuje jejich vděčnost za navrácení majetku a ochranu tím, že daruje knězi desátek ze všeho, co měl při sobě. Stejně Kristus (za jehož předobraz se Malkisedek dá považovat – král a nejvyšší kněz, nebo Malkisedek byl Kristus? – to ale přenechme nyní stranou) se vydal světu, připomínáme si také chléb a víno, tělo a krev Kristovu, kterou za nás bylo zapláceno výkupné. Malkisedek po Abramovi nic nepožadoval a čekal na jeho reakci, stejně Kristus nás nijak nenutí, čeká na náš projev vděčnosti, na projev uznání, že Jemu patří tato zem, že On je zdrojem všeho dobrého – jde o to, abychom si to jen uvědomili. Ale v tomto případě neříká, jak se máme projevit, nechává to zcela na nás, testuje náš vztah s Kristem, jak silně si uvědomujeme to, co pro nás vykonal a stále koná a co jsme ochotni nabídnout my. Abram dal desátek z majetku, který nebyl jeho, dokonce potom říká, já nic nechci. Jaký dar tedy dal Abram? Mohlo to být to, že se postavil do vedoucí pozice a navrátil ukradený majetek. Dále to mohlo být to, že naučil sodomského krále a Lota vděčnosti Bohu, když jim názorně předvedl finanční dar vděčnosti. Mohlo to být i tím, že nezištně pomohl svému bratru a nepožadoval za to žádnou odměnu, ač mu jistě šlo o život. Jsou různé způsoby projevů vděčnosti, i dnes to může být služba vedoucího, služba kazatele nebo učitele, nezištná pomoc svým bližním, nebo i finanční dar.

Takže z příběhu Malkisedeka a Abrama desátky, jak je známe dnes nejsou, kde tedy jsou?

Abram – Poznámka: Všimněme si, že Malkisedek žehná Bohu. Bohu se přece nežehná, právě naopak, Bůh žehná nám. Snad jedině že by Ježíš žehnal Otci. Z textu se nedozvíme, k čemu Malkisedek desátky použil, jak s nimi bylo naloženo.

Udělat úvod na odkazy na dávání desátků od Jáko

Druhý výskyt slova desátek nalezneme v

Genesis 28:20 Jákob se tu zavázal slibem: "Bude-li Bůh se mnou, bude-li mě střežit na cestě, na niž jsem se vydal, dá-li mi chléb k jídlu a šat k odívání

21 a navrátím-li se v pokoji do domu svého otce, bude mi Hospodin Bohem.

22 Tento kámen, který jsem postavil jako posvátný sloup, stane se domem Božím. A ze všeho, co mi dáš, odvedu ti poctivě desátky."

Tento výskyt je v přímé řeči a pronáší ho vnuk Abrama, tedy Jákob. Z toho plyne, že v příběhu o Izákovi není o desátcích zmínka. Určitě, jak u Abrama to neznámá, že by desátky neplatil...jen vás zkouším, neobětoval...a opět vás zkouším, v těchto pojmech je cítit veliký rozdíl, který si ještě vysvětlíme, takže naposledy, .. To, že v příbězích o Izákovi není zmínka o desátcích, neznámá, že by desátky nedaroval, respektive, že v jeho době by desátky neexistovaly. Jak by se pak jeho syn Jákob o desátcích dozvěděl?

Je zajímavé, že Jákob nejdříve mluví ve třetí osobě jednotného čísla, tedy On, ale když slibuje desátky, již bohu tyká. Ze všeho co mi TY dáš, odvedu TI. I z tohoto je patrná Jákobova povaha – úskočného člověka. Jákob je nejdříve neosobní, ale v momentě, když Bůh splní vše požadované, tak už je to kamarád na tykání.

Z Jákobovy řeči k Bohu se o desátcích dozvídáme opět další informace. Jákob, liška podšitá a kšeftař nejvyššího kalibru si v případě desátků dokonce klade podmínky. Mohlo to být Jákobovou náturou, ale určitě věděl, že dávat desátky nebyla povinnost. Ze zcela pragmatických podmínek, které klade, lze jednoduše vytušit smysl onoho desátku, včetně jejich zdroje. Podívejme se na to podrobněji: Bude-li Bůh se mnou – Jákob žádal Boží vedení; bude-li mě střežit – žádal Boží ochranu, dá-li mi chléb k jídlu a šat k odívání – žádal bohatství, aby měl co jíst a aby měl co na sebe, v jakém kontrastu k tomuto požadavku je výrok Ježíše (doplnit nebeské plectvo); navrátím-li se v pokoji do domu svého otce; žádal narovnání rodinných vztahů.

Je to spousta podmínek, které vyústí dokonce v to, že až potom, co Bůh toto splní, bude ho Jákob nazývat Hospodinem, svým Bohem a ze všeho co mu dá, odvede poctivě desátek. Vraťme se nyní k charakteru Jákobova desátku. Z výčtu darů a požehnání je jasné, že i v Jákob měl na mysli desátek z vděčnosti, nikoli z povinnosti ze zákona. Opět zde přichází Bůh, který přistupuje na naprosto nevýhodnou smlouvu. Bůh, kterému vše patří se bude starat o Jákoba a on mu pak z toho čím mu Bůh požehná, vrátí 10%? Proč? Vždyť Bohu patří vše? Bůh jde opět naproti Jákobovi a nabízí mu (tím že přestoupil na jeho absurdní podmínky) svoje dary, stejně jako nabízel dary kněz a král Malkisedek Abramovi.

V tomto příběhu jsme opět nenašli povinnost dávat desátky, ale zjistili jsme, že vůči Bohu musíme být neskonale vděční. Vždyť kdo nemá to, oč Jákob žádal? Jsme v přítomnosti Boha, Bůh nás chrání, uzdravuje naše rodinné vztahy, máme dostatek jídla, máme kde bydlet, nazýváme Hospodina svým Bohem. Pokud máme jednat dle příkladu Abrama a Jákoba, tak kde jsou naše desátky?

Sledujme dále Jákoba a hledajme zdroj desátků a jejich „poctivé“ odvedení. Bůh splnil Jákobovy požadavky, dovedl ho k jeho manželce, chránil ho, dal mu veliké bohatství a nakonec ho smířil i s jeho tchánem Lábanem, poté i s bratrem Ezauem. Bůh navíc přidává i značné potomstvo, na tehdejší dobu znak Boží přízně. Nikde se však nedočteme, že by Jákob nějakým způsobem odvedl Bohu byť jediný desátek.

Jákob se s Hospodinem domluvil, že Jemu desátky odvede. No a jakým způsobem byste, v době Jákoba, odváděli desátky? Zapomeňte na kněze, zapomeňte na církev, nic takového nebylo. Jak tedy mohl Jákob Hospodinu odvést desátek? Měl snad 10 % svého majetku rozdat? Spálit na ohni jako

obětí? Nikoliv, darem pro Hospodina bylo to, že Jákob našel cestu k Hospodinu, k víře vedl také své děti, získal touhu k usmíření, následoval Boha, stavěl památníky, snažil se zbavit tchána modlářství. Co to znamená pro nás, uvědomění si závislosti na Hospodinu a z toho vyvěrající touhu ke službě. Uvědomění, že nebesa plesají, když se rozhodneme bojovat za stranu světla. To je náš dar Bohu, když z vděčnosti toho čím nás Bůh požehnal, dáme alespoň ten desátek naší energie do boje za správnou stranu.

Můžeme se také setkat s tvrzením, že Bůh potvrdil zákon o dávání desátků jako božské ustanovení, když se Izrael stal národem. Z toho co jsme si však řekli, nelze toto takto tvrdit. Bylo by lepší říci, že s příchodem Izraele, jako národa, státního zřízení s vlastním vůdcem a kněžským systémem, nově Bůh stanovil pro blaho tohoto národa (státu) různé zákony, přičemž jedním z nových zákonů (Levitikus a Dt je jich plný) byl zákon o dávání desátků. Objevují se názory, že tento zákon o desátcích Bůh stanovil na základě Jozueho slibu. Dle mého to nelze říci, protože se Bůh na Jozueho nikde neodvolává, nově stanovené desátky nemají osobní charakter, Jozue neslibuje desátky za své potomstvo (a Bůh mu ho dal požehnaně, ač o ně neprosil) a Bůh pro blaho lidu stanovuje i další zákony, o kterých u Jozueho nepadla zmínka. Pojdme se tedy podívat na tento zákon.

Starozákonní systém odvádění desátků nalezneme např. v těchto Mojžíšových knihách:

LV 27,30-32; Nu 18,24.26.28; Dt 12,6.11.17; Dt 14:22, Dt 26:10. Přečtu shrnutí.

Bylo určeno kde se má odvádět (na místě, které ti určím, a i když se místo přesouvalo, všichni věděli, kde to je), jak často se má odvádět (každé tři roky), z čeho se má odvádět (z obilí země, ovoce stromů, z bravu a skotu), jak se má vybírat (skot projde pod holí a každý desátý bude odveden, nebude se prohlížet, jaký je to kus), komu bude patřit (kněžím), i jak se má odvádět (v naturáliích, pokud má člověk dlouhou cestu, pak prodá a zase koupí). Takže víme z čeho, jak často, v jaké výši a kdo ho bude spravovat. A máme tady krásný daňový systém, jak ho známe i dnes. Daně to je panečku něco. Dnes známe daně z příjmů, z přidané hodnoty, z majetku, daně spotřební, ekologické,... a na každou takovou daň máme zákon. Místo kněžím odvádíme státu, místo jednou za tři roky odvádíme různě (každý den, měsíčně, ročně), místo z plodin, bravu a skotu odvádíme z již přímo z „hotových“ peněz atd. atd. Mnoho věcí se je jiných, ale jedno mají Izraelské desátky a dnešní daně společné, Bůh, stát na ně vytvořili zákonný nárok, tedy možnost je vyžadovat, vybírat, popřípadě vymáhat, či jinak neplatiče perzekuovat.

Určitě znáte následující text, kterým se často placení desátků „vymáhá“. Mal 3:7-11

Už za dnů svých otců jste se odchýlili od mých nařízení a nedbali jste na ně. Navraťte se ke mně a já se navrátím k vám, praví Hospodin zástupů. Ptáte se: „Jak se máme vrátit?“ Smí člověk okrádat Boha? Vy mě okrádáte. Ptáte se: „Jak tě okrádáme?“ Na desátcích a na obětech pozdvihování. Jste stíženi kletbou proto, že mě okrádáte, celý ten pronárod! Přinášejte do mých skladů úplné desátky. Až bude ta potrava v mém domě, pak to se mnou zkuste, praví Hospodin zástupů: Neotevřu vám snad nebeské průduchy a nevyleji na vás požehnání? A bude po nedostatku. Kvůli vám se obořím na škůdce, aby vám nekazil plodiny země, abyste na poli neměli neplodnou vinnou révu, praví Hospodin zástupů.

Dala by se udělat docela pěkná paralela s dnešními články v novinách týkajících se daní, ale na to již nemáme čas. Nalejme si čistého vína, bez ohledu na to jakou máte k daním averzi, ale stejně jako by bez desátků nemohl fungovat levitský systém kněžstva, nemohl by bez daní existovat celý stát. Malá vsuvka – odvádějte plné daně ☺

Zejména kvůli adresnému a tvrdému textu v Malachijáši mnozí usoudili, že desátkový systém, z pohledu Nového zákona, je naprostý přežitek, tj. jeho dodržování nemá smysl. Svá tvrzení dokládají např. texty z listů Židům 8:12-13, 10.2,14 nebo také 1Tm 1:6-11. V souhrnu to zní asi takto:

Jsme „účastníky nové bohoslužby, nemusíme přinášet povinné dary a oběti, protože jsme byli jednou provždy očištěni od hříšného svědomí (Žd 10:2,14). Bůh sám rozhodl a prohlásil Starou smlouvu zákona za překonanou; ve své milosti ji naplnil v Nové smlouvě milosti. Jak sám říká: ... „a tehdy se slituji nad jejich nepravostmi a na jejich hříchy a zločiny už nikdy nevzpomenu.“ Když tedy Bůh mluví o nové smlouvě, prohlašuje tu první za starou; a to, co stárne a chátrá, nutně zaniká. Je třeba mít na paměti, že Zákon není určen pro spravedlivého. Vztahuje se na zločince a buřiče, na bezbožné a hříšné, na bezvěrce, na ty, kterým není nic svaté, na otcovrahy, matkovrahy a vrahy vůbec, na smilníky, zvrhlíky, obchodníky s lidmi, na lháře, křivopřísežníky a na všechno ostatní, co je v rozporu se zdravým učením podle slavného evangelia požehnaného Boha, které mi bylo svěřeno.

Co jsem teď uvedl, je opět na dlouhý rozbor a studium (s někým povolanějším a zkušenějším nežli jsem já), ale když toto přeskočím, musím říci, že v tomto ohledu jsou tito lidé na velkém omylu. Stačí číst celé kapitoly, ne vytrhávat verše, a zjistíte, že nezanikla stará smlouva, ale pouze ceremoniální část zákona byla naplněna smrtí našeho Pána. Ostatně všichni znají přímo Ježíšův výrok, že nepřišel zrušit ani čárku ze Staré smlouvy, ale že je tu, aby tomuto zákonu dal náplň. Tito lidé se již přenášení na novou zemi, když říkají,...a tehdy se slituji nad jejich nepravostmi a na jejich hříchy a zločiny již nevzpomenut a někteří tam již jsou, protože se prohlašují za spravedlivé, na které se zákon již nevztahuje. Tak tomu opravdu není, vždyť každý jsme hříšný a je to právě zákon, který nám to ukazuje.

V jiných ohledech:

Ve vědomí toho, že žádnými skutky, ani pečlivým dodržováním nařízení o desátcích, si spasení nezasloužíme, nezajistíme a nemůžeme si ho nárokovat. Nelze se ospravedlnit zákonem (Ga 5:4).

Ve vědomí toho, že dávání darů i desátků nemá být automatické, ale má vyjadřovat náš vlastní postoj k Bohu i církvi.

V tom, že desátek z „donucení“ nemá pro toho, kdo ho odvádí valný význam, že se tak snaží vykoupit si špatné svědomí.

Nebo v tom, že někteří se pravidelnými dávkami desátků církvi snaží vykoupit svoji nečinnost v životě služby, přičemž poté za své peníze čekají plnohodnotný servis.

V tom všem, a možná byste přišli i na něco dalšího, mohu jen souhlasit. Vždyť i v našem křestním slibu je psáno: Jsem ochoten(na) podporovat církev svým i desátky a dary, svým osobním úsilím a vlivem. To je náš křestní slib, zahrnující dary, desátky, služby i evangelizaci.

Mluvíme tady už dlouho o desátcích a ještě jsme si ani neřekli, k čemu sloužily. To bychom měli mít na zřeteli především. Přeci, když něco odvádím, tak chci vědět k jakému účelu moje peníze poslouží. Že budou použity ke správnému účelu. Že si tohle říkáte při každém korupčním skandálu, o kterém se dozvíte ☺

V Izraeli desátek výlučně používali Levité, kteří svůj veškerý čas měli věnovat péči o bohoslužbu, službu ve svatyni a vyučování lidí Hospodinovu zákonu (Nu 18,24.24). Smrtí Krista sice skončila služba ve svatyni, ale neskončila služba bohoslužby a vyučování lidí Hospodinovu zákonu a přibýlo šíření evangelia. V novém zákoně opravdu není psáno, že se mají dodržovat starozákonní desátky, ale

jednoduchou analogií lze dovést, že ti co se plně věnují zmíněným aktivitám v božích věcech, mají nárok na podporu od svých oveček. O kom se mluví? O učednících, dnes o našich kazatelích. Ježíš v Lukášovi 12:22 Svým učedníkům řekl: "Proto vám pravím: Nemějte starost o život, co budete jíst, ani o tělo, co budete mít na sebe.

23 Život je vždycky víc než pokrm a tělo než oděv. Ač se toto dá vztáhnout na každého věřícího, je to primárně určeno učedníkům, tedy těm, kdo převzali, můžeme říci, práci Levitů. Proto i Pavel v 1 K 9,14 dodává: Tak i Pán ustanovil, aby ti, kteří zvěstují evangelium, měli z evangelia obživu. Po učednících pomyslnou štafetu převzala organizovaná církev, v našem prostředí kazatelé – pastoři, na které jsou mimo jiné kladeny určité předpoklady. V 1 Timoteovi 4,5 např. čteme: Biskup má dobře vést svou rodinu a mít děti poslušné a počestné; nedovede-li někdo vést svou rodinu, jak se bude starat o Boží církev?

Byl bych zvědavý na názory těch co tvrdí, že moderní církev má fungovat z dobrovolných darů. Možná by takto přežívala církev o desítkách členů, nikoli církev o tisících a více členech. V hříšném světě nemůžete počítat s dobrovolností, zato můžete počítat s pravidelnými výdaji. Jak jinak, než systémem založeným na pravidelných odvodech, zajistit prostředky pro hmotné zajištění kazatelů a šíření evangelia?

Jiný systém, než ten založený na pravidelném odvádění určité části majetku (peněz) od členů směrem k pastorům cíle církve nezajistí. Rozhodně není aktem lásky, kterou máme mezi sebou pěstovat, chtít, aby kazatelé s rodinami byli závislí na nahodilém psychickém rozpoložení a štědrosti členů. Apoštol Pavel sice makal zadarmo, aby ho někdo nenařknul z „příživnictví“, ale on a) neměl rodinu, b) neměl stálé místo působnosti – byl potulným kazatelem a za c) byl to nátura Pavel. Nikdo přeci nechce, aby u něj pastor pracoval v domácnosti nebo ve firmě. Je to skvělé, proč. Právě díky existenci desátkového systému.

V případě dobrovolnosti je zde totiž problém tzv. černého pasažéra. Právě kvůli černým pasažérům existují veřejné statky, tj. služby, které musí být financovány prostřednictvím daní. Příkladem může být veřejné osvětlení, zdravotnictví, armáda. Nemůžete nikoho vyloučit z užívání tohoto statku (zakázat lidem, kteří neplatí daně chodit po ulici při zapnutém osvětlení), stejně nemůžete nikoho vyloučit ze zájmu o evangelium. Pokud byste chtěli platit přímo od uživatelů pouličního osvětlení, tak by vám každý řekl, že vlastně osvětlení ani nepotřebuje, takže v důsledku by vám za tento statek nezaplatil nikdo. Kdybychom vybírali peníze na službu kazatelů po kázání, možná bychom se dočkali podobné reakce: „No to kázání dnes mě moc neoslovilo, tak proč za to platit.“ Pokud bychom praktikovali přímé výběry, založené na dobrovolnosti, přišli bychom jak o veřejné osvětlení, tak o službu kazatelů. Pro zachování těchto služeb je nutné subjektivní rozhodnutí nahradit rozhodnutím politickým, tj. zákonem.

Ted' jsme si řekli ideální stav. Všichni platí daně, všichni odvádí plné desátky. Ale všichni víme, že ten v tomto světě neexistuje, že zde máme neplatiče daní i neplatiče desátků. A proto na tento svět přišla milost. Možná i proto se v křesťanské slibě píše „Jsem ochoten“ nikoli „zavazuji se“. Bůh ví, že ne vždy to vyjde, také již nežijeme ve starověkém Izraeli, změnil se způsob obživy a s tím logicky i výpočet a odvod desátků.

Dnešní desátkový systém vychází z principů Staré smlouvy, ale rozhodně se při výpočtu nemůžeme řídit ustanoveními ve Starém zákoně. Nejsou Levité, není chrám. Nepraktikujeme jiná zákonná

opatření, jako zápalné oběti, oběti svých hodů, oběti pozdvihování. Kdo dnes zaslibuje Hospodinu svůj majetek, kdo odvádí prvorozené kusy dobytka, kdo přináší desetinu z úrody?

Bylo by asi velmi úsměvné pozorovat reakce našeho kazatele Petra Adame, kdybychom mu přinášeli naše prvorozené kusy dobytka a bravu nebo desetinu z toho, co nám vyrostlo na zahrádce nebo v sadu.

Dnes již není doba zemědělství, kde platil starý desátkový systém a kněží byly také správcové skladů, jak čteme např. v Nehemjáš 12:44 V onen den byli ustanoveni někteří za správce komor pro sklady, obětní dávky, prvotiny a desátky, aby v nich uskladňovali částky z městských polností určené Zákonem kněžím a levitům. Starozákonní desátky byly navíc dle textů určeny pouze zemědělských profesím, protože byly odevzdávány primárně v naturáliích a sloužily pro uživení Levijců, každý třetí rok i sirotků, bezdomovců, cizinců a vdov (Dt 14:18)!

Konečně jsme se dostali k tomu, co asi zajímá každého, jak tedy dnes vypočítat desátek? Je někde oficiální návod? Nebo je ponecháno na každém, aby si výpočet provedl sám? Nebo se traduje nějaká tradice, jak desátek vypočítat?

Rabíni v dnešním Izraeli jsou závislí na dobrovolných darech členů Synagogy, výše není nikde určená a každý člen přispívá pevně dle svých možností.

Jediný oficiálnější návod je uveden v poznámkách na straně 329 a 330 knihy Adventisté sedmého dne věří.. Tento návod je však již staršího data, navíc je velmi vstřícný k podnikatelům a naopak k zaměstnancům dosti tvrdý.

Čekáte, že vám zde dám pár praktických výpočtů? Třeba jak vypočítat desátek u svobodného mládence, důchodců ve vlastním bytě, u ženy na mateřské, mladé rodiny s malými dětmi, rodiny s dospělými dětmi, u nezaměstnaného na podpoře, u člena církve a nevěřícího člena rodiny, u zaměstnance, u malopodnikatele, u velkopodnikatele, u mladých brigádníků, u rodiny s hypotékou či jinou půjčkou, u zajištěné rodiny bez dluhů, u důchodců v pečovatelském domě, u vdovy s dětmi, u rozvedeného s dětmi nebo bez dětí, u různých druhů příjmu, u .... mám pokračovat? Existuje spousta životních situací, ve kterých se nacházíme. Vždy nejsme pouze v jedné situaci, různé životní situace, které jsem zmínil, se prolínají.

Dovolím si tvrdit, že výše desátku (ted' nemyslím 10 % z příjmů, ale část prostředků, kterých bych se mohl pravidelně vzdát, aby byla zajištěna funkčnost církve a naplněn její účel). Tedy, že výše takového desátku se v každé životní situaci, ve které se nacházíme, mění. Oficiální stanoviska naší církve se hlásí k Levitskému systému, avšak praxe ve sborech je dozajista jiná, shodná s tím, co jsem zde naznačil o možnostech každého z nás a o neexistenci univerzálního modelu pro výpočet. Myslím, že nikde nejsou desátky (10 %) vymáhány, ani není následný neplatič označován za hříšníka. Určitě to ale není jediné hledisko, kde se oficiální prohlášení a praxe rozcházejí.

Komu dnešní kázání bylo určeno, když jsem vlastně potvrdil praxi a nedal žádný praktický návod? Rád bych se vrátil na začátek a úvahu shrnul pro jednotlivé skupiny.

Pro skupinu ortodoxně platících: Díky vám je církev nezávislá na státu, což je obrovské plus. Ale možná i díky vám a vašemu postoji má mnoho lidí s tvrdostí výpočtu desátků, navíc založeném na, dnes těžko použitelném, principu starozákonních principů problém. Při otázce na desátky vysvětlíte lidem, že si to můžete dovolit, že váš desátek neberete jako nutnou oběť, která vás omezuje v životě. Vždyť Kristus žádá milosrdenství, ne oběti. A zejména se prosím zamyslete na tím, co vám takovýto desátek, jako dárci přináší. Zda splnění jakési povinnosti nebo radost z toho, k čemu váš desátek poslouží.

Pro skupinu malomyslných: Dlouho jste odváděli desátky, aniž jste znali jejich princip nebo opodstatněný způsob výpočtu. Poté jste se dozvěděli, že starozákonní desátky dnes nemají velké opodstatnění a možná jste je přestali odvádět úplně. Nyní znáte účel i historii desátků a je na vás a působení Ducha Svatého. Věřte, že Ježíš nechce, abyste trpěli nedostatkem, ale také si přeje, aby každý, kdo v Něho uvěřil, podporoval Jeho dílo. Pokud jste dříve z nejasnosti, či tradice odváděli tvrdé desátky levitského zákona, zkuste naleznout radost v dávání desátků, dle nově zjištěných principů.

Pro rozkrytou skupinu černých pasažérů: Dávání darů a desátků není samozřejmě jediný aspekt víry. Uvěřili jste? Hlásáte lásku a milosrdenství? Možná jste si dovodili, že levitské desátky nelze dnes aplikovat, že zákon je tvrdý, že je čas milosrdenství a lásky. Jakým způsobem podporujete službu kazatelů a hlásání evangelia? Tím, že necháte ostatní dvě skupiny, aby toto činily za vás a vám, chytřejším, s vyšším poznáním, tak peníze zůstanou? Jak pokrytecké, což toto je láska? Věřte však, že ani lakomci nebudou v království boží. Znáte lepší způsoby financování církve? Sem s nimi? Pokud ne, nalezněte smysl desátků a zkuste najít radost v pravidelných desátcích dle vašich možností.

Pro všechny skupiny: Ať tomu říkáme desátky, nebo dobrovolné dary na zajištění hlásání evangelia, je doufám zřejmé, že k tomuto jsou pravidelné prostředky nutné. Bez tohoto by církev nemohla fungovat. Dávejme prostředky dle možností, dle životních situací, ve kterých se nacházíme. Vysvětlujme lidem, pravý účel desátků, včetně toho, co nám takové dávání přináší. Radostného dárce Bůh miluje.

Při tom všem ale také myslíme na to, že nejde pouze a jen o peníze. Ježíš si také žádá našeho vlastního úsilí ve službě a je zde mnoho služebností a příležitostí, kde můžeme naplňovat cíle církve i bez peněz, pouze s naším odhodláním a odevzdáním se do služby.

Na závěr zopakujme závěr, který byl určen dětem: Bůh je velmi špatný ekonom, protože nechce nic pro sebe, chce jen pomáhat mnoha lidem a má velikou radost, když mu v tom, buď svými odvody, svojí službou nebo nejlépe obojím radostně pomáháte.

Amen